ปัญหาการคุ้มครองพยานในคดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติ

วรเชษฐ์ วงศ์จำปา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะนิติศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
2565

บทคัดย่อ

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	ปัญหาการคุ้มครองพยานในคดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมข้ามชาติ
ชื่อผู้เขียน	นายวรเชษฐ์ วงศ์จำปา
ชื่อปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีวัตถุประสงค์การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาพประเด็นปัญหาในการใช้มาตราพิเศษในการคุ้มครองพยานในการพิจารณาคดีโดยเฉพาะคดีความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 พบว่า การคุ้มครองพยานในการพิจารณาคดีของศาลประเทศไทยในคดีอันเกี่ยวข้องกับคดีความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 นั้นใช้มาตรการพิเศษคุ้มครองพยานในการพิจารณาคดีโดยใช้วิธีการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 172 วรรคสาม ที่ให้มีการอนุญาตให้มีการให้การผ่านวิธีการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Video Conference) ซึ่งวิธีการนี้ถึงแม้ว่าก็ตรงตามแนวคิดของมาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยานในการพิจารณาคดีตามหลักการของข้อ 24 อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 ก็ตาม แต่ว่าก็อาจจะเป็นการละเมิดสิทธิในการต่อสู้ของจำเลย เนื่องจากเคยเกิดปัญหาขึ้นในคดี Attorney v. Dusko Tadic ซึ่งได้ใช้วิธีการนี้ในการคุ้มครองพยานในการพิจารณาในคดีศาลอาญาระหว่างประเทศเดียวกันนี้ อันเกิดมุมมองว่ามีการละเมิดต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของจำเลยในการต่อสู้คดี ตามข้อ 6 อนุสัญญาเพื่อการคุ้มครองของสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานตามที่ศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปได้วินิจฉัยคำพิพากษา โดยเกิดประเด็นปัญหาถึงการใช้วิธีการมาตรการการคุ้มครองพยานในการพิจารณาคดี คือ 1) การโจทก์ไม่สามารถเปิดเผยชื่อตัวตนพยาน 2) การที่พยานเบิกความให้การผ่านทางโทรทัศน์กล้องวงจรปิดคนละห้องกับจำเลยและจำเลยก็ถามผ่านข้อความโดยการนำเสนอศาลเป็นผู้ถามแทน โดยที่จำเลยไม่ได้ยินเสียงพยานเลยนั้น และ 3) การที่พยานก็ให้การเบิกความอยู่ในโทรทัศน์กล้องวงจรปิดในห้องต่าง ๆ คนละห้องในระหว่างการพิจารณาคดีโดยมีการเบลอภาพพยาน

และดัดแปลงเสียงพยานนั้น ทำให้จำเลยจดจำพยานไม่ได้ ดังนั้น มาตรการคุ้มครองพยานดังกล่าวจึงอาจจะยังไม่เพียงพอ จึงเห็นควรศึกษาค้นคว้าวิธีการใหม่เพื่อมาใช้แก้ไขปัญหานี้โดยเฉพาะหาวิธีการในการคุ้มครองพยานที่เพียงพอเหมาะสมและมีความสมดุลในการที่จะไม่กระทบสิทธิของจำเลยในการต่อสู้คดีอันเป็นสิทธิพื้นฐาน

วิธีการศึกษานั้น ได้ศึกษาวิจัยจากเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หลักการตัวบทกฎหมายและคดีความของต่างประเทศและของประเทศไทย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 อนุสัญญาเพื่อการคุ้มครองของสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และข้อมูลที่ปรากฏในอินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่าง ๆ

เมื่อพิจารณาตามแนวคำวินิจฉัยศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปคดี Case Of Kostovski v. The Netherlands และคดี Case of van Mechelen and Others v. The Netherlands แล้วปรากฏว่าศาลสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปอนุญาตให้ใช้วิธีการดังกล่าวได้ ในกรณี ถ้าหาก 1) โจทก์ไม่สามารถเปิดเผยชื่อตัวตนพยาน ก็สามารถทำได้เพื่อป้องกันความปลอดภัยพยาน 2) การที่พยานเบิกความให้การผ่านทางโทรทัศน์กล้องวงจรปิดคนละห้องกับจำเลยและจำเลยก็ถามผ่านข้อความโดยการนำเสนอศาลเป็นผู้ถามแทน โดยที่จำเลยไม่ได้ยินเสียงพยานเลยนั้น ก็สามารถทำได้ โดยการที่ศาลก็จะต้องให้เวลาจำเลยในการถามพยานอย่างเหมาะสมพอสมควร แต่ยกเว้นการถามถึงที่มาของตัวตนพยาน และ 3) การที่พยานก็ให้การเบิกความอยู่ในโทรทัศน์กล้องวงจรปิดในห้องต่าง ๆ คนละห้องในระหว่างการพิจารณาคดีโดยมีการเบลอภาพพยานและดัดแปลงเสียงพยานนั้น ก็ให้สามารถใช้ได้ดังกล่าว จากแนวคำวินิจฉัยดังกล่าวได้ค้นพบการใช้วิธีการมาตรการพิเศษใหม่ในการคุ้มครองพยานที่เหมาะสม โดยการใช้ห้องพิจารณาคดี (คดีอาญา) ใช้สิ่งกำบังหรือม่านบังตาในห้องเดียวกันซึ่งมีพยานอยู่ในห้องพิจารณาคดีเดียวกันกับจำเลย แต่ว่า จำเลยไม่อาจที่จะจดจำพยานได้เนื่องจากว่า จำเลยจึงไม่อาจรู้ชื่อตัวตนพยานได้และก็อาจไม่เห็นหน้าจดจำพยานได้ และก็จดจำเสียงพยานได้เพราะไม่คุ้นเคยกับเสียงพยานที่ดัดแปลงใหม่ แต่ด้วยเหตุที่จำเลยได้ยินเสียงพยานจริงในขณะถามตอบข้อซักถาม จึงทำให้จำเลยสามารถรับรู้ได้ว่า มีพยานมาเบิกความจริง อันเป็นเป็นตามเงื่อนไขการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรมของศาลสิทธิมนุษยชนแห่งสหภาพยุโรปซึ่งควรนำมาปรับใช้กับประเทศไทยให้เหมาะสมต่อไป

ABSTRACT

Title of Independent Study	Problems of Witness Protection in Criminal Cases in Relation to Transnational Crimes
Author	Mr. Woraches Wongjampa
Degree	Master of Laws
Year	2022

This independent study has the objectives of this independent study. The purpose of this study was to study the condition of issues in using the special witness protection section in a particular case. Offenses under the Prevention and Suppression of Transnational Organized Organized Crime Act B.E. In Transnational Organized Crime B.E. 2556 (2013), special measures are used to protect witnesses in the trial by using methods according to the Criminal Procedure Code, Section 172, paragraph three, which allow the giving of evidence through the use of technology. Information (Video Conference), which, although this method, is in line with the concept of special measures for witness protection in trial in accordance with the principles of Article 24 of the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, 1974. 2000, but it may be a violation of the defendant's right to fight. As was the problem in Attorney v. Dusko Tadic, this method was used to protect witnesses in the same ICC case. It was viewed as having violated the defendant's fundamental rights to defend the case under Article 6 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms as ruled by the European Court of Human Rights. The problem arises in the use of witness protection measures in the trial, namely: 1) The plaintiff cannot disclose the name of the witness. 2) Pass the message by presenting the court as the questioner instead. in which the defendant did not hear the witness's voice at all, and 3) the fact that the

witness gave testimony on a closed-circuit television in different rooms during the trial by blurring the witness's picture and modifying the witness's voice causing the defendant to be unable to recognize the witness, so such witness protection measures may not be sufficient Therefore, it is deemed appropriate to study and research new methods to solve this problem, especially to find methods for adequate, appropriate and balanced witness protection so as not to affect the defendant's rights in defending the case, which are fundamental rights.

How to study that has studied and researched from documents, textbooks, articles, and related research Principles of laws and litigation of foreign countries and of Thailand. Criminal Procedure Code, Witness Protection in Criminal Case Act 2003, Prevention and Suppression of Participation in Transnational Organized Crime Act 2013, United Nations Convention Against Transnational Organized Crime Organization 2000, Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and information that appears on the Internet or various websites

Considering the European Court of Human Rights rulings Case of Kostovski v. The Netherlands and Case of van Mechelen and Otherlands v. The Netherlands, it appears that the European Court of Human Rights allows the use of such methods in Cases if 1) The plaintiff cannot reveal the name of the witness. It can be done to protect the safety of witnesses. 2) Witnesses testify via television, CCTV, in different rooms with the defendant and the defendant asked through text by presenting the court as a questioner instead. where the defendant did not hear the witness at all it can be done the court must give the defendant sufficient time to ask witnesses. but except for asking about the identity of the witness and 3) that the witness gave testimony on the CCTV television in different rooms during the trial by blurring the witness's picture and altering the witness's voice from the aforementioned ruling, new special measures in witness protection have been discovered that are appropriate. By using a courtroom (criminal case), using a shield or blinds in the same room where there are witnesses in the same courtroom as the defendant, but the defendant cannot recognize the witness because the defendant therefore cannot know the name of the witness and may not recognize the witness's face. and was able to recognize the witness's voice because he was unfamiliar with the newly

adapted witness's voice but because the defendant heard the actual witness’s voice while asking and answering questions Thus allowing the defendant to recognize that Witnesses testify to the truth This is in line with the fair trial conditions of the European Court of Human Rights, which should be appropriately applied to Thailand in the future.